

Zarafshon

1913-yil aprel oyidan chiqqa boshlagan

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!2024-yil 27-fevral, seshanba,
25 (23.902)-son

**KUN
HIKMATI**
Tarozidagi adolat
unga qo'yiladigan
posangining
to'g'riliqidan
boshlanadi

Samarqand viloyati hokimining QARORI

Viloyatdagi bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan undirib olinadigan bir martalik yig'imlar, ijara to'lovlari va ko'rsatiladigan xizmatlar qiymati miqdorlarini tasdiqlash to'g'risida

O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksi, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2010-yil 26-apreldagi "Dehqon bozorlari va savdo komplekslari faoliyatini tashkil qilishni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-1326-sun qaroriga muvofig, viloyat bozorlar va savdo komplekslari uyushmasining 2024-yil 8-yanvardagi (4-son) murojaati, viloyat iqtisodiyot va moliya bosh boshqarmasining 2024-yil 11-yanvardagi (02/01/38/52-son) va viloyat soliq boshqarmasining 2024-yil 24-yanvardagi (20/5-607-son) xulosalari hamda viloyat hokimining birinchi o'rinosari kotibiyati mudiri R.Maxqulovning 2024-yil 23-yanvardagi (45/01-30-son) bildirisiga asoslanib **QAROR QILAMAN:**

1. Quyidagilar:
bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan undirib olinadigan bir martalik yig'imlar miqdorlari 1-ilovaga;

bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan bino, inshootlar va inventarlarni ijara berish va ko'rsatiladigan majbur xizmatlar uchun undiriladigan to'lovlarning miqdorlari 2-ilovaga;

bozor va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan maxsus ajratilgan joylarda og'ir va katta o'lchamdagiligi qurilish materiallarini otish uchun to'lovlarning miqdorlari 3-ilovaga muvofig tasdiqlansin.

2. Viloyat soliq boshqarmasi (S.Eshmatov), viloyat bozorlar va savdo komplekslari uyushmasi (A.Rajabov)ga:

viloyatdagi bozorlar va savdo komplekslaridan tushadigan bir martalik yig'imlar, ijara to'lovi va ko'rsatilgan xizmatlar qiymatining belgilangan tartibda to'liq undirilishini;

ushbu qarorning 1-bandida tasdiqlangan bir martalik yig'imlar, ijara to'lovi va ko'rsatilgan xizmatlar qiymati miqdorlarini viloyatdagi barcha bozorlar va savdo komplekslari, sotuvchi va xaridolar e'tiboriga yetkazilishi, bu haqdagi ma'lumotlarni barcha ko'rinarli joylarga joylashtirilishi hamda amalda tatbiq etilishi ustidan nazorat o'rnatilishi;

ko'rsatiladigan xizmatlar qiymati uchun to'lovlarning holati

3. Viloyat hokimining 2023-yil 23-fevraldagi "Viloyatdagi bozor va savdo komplekslarning ma'muriyati tomonidan undirib olinadigan bir martalik yig'imlar, ijara to'lovlari va ko'rsatiladigan xizmatlar qiymati miqdorlarini belgilash to'g'risida" 61-7-0-Q/23-sun qarori o'z kuchini yo'qotgan deb hisoblanish.

4. Viloyat hokimligi axborot xizmati matbuot kotibi (M.Mirzayev), viloyat hokimligi huzuridagi "Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish markazi" (N.Norbekov) ushbu qarorning ommaviy axborot vositalarida chop etilishini hamda viloyat hokimligining rasmiy veb-saytiga joylashtirilishini ta'minlasin.

5. Mazkur qaror ijrosini nazorat qilish viloyat hokimining birinchi o'rinosari F.Abilov zimmasiga yuklatilsin.

6. Ushbu qaror rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

Viloyat hokimi

E.TURDIMOV

2024-yil 19-fevral

46-7-0-Q/24

(Qaror ilovalari 3-sahifada) >>>

Fuqaro va mas'ullar o'rtasida sarson bo'lgan 101 – shartnoma

Men og'ir ijtimoiy sharoitda yashayotganligim, uy-joyga muhtojligim tufayli hokimliklar, turli vakolatlari idoralariga shu masalada yordam so'rab murojaat qilgandim. Nihoyat 2022-yilda mena Urgut tumani hokimligi subsidiya asosida uy-joy olishim uchun 1718/236-164127-sonli xabarnoma berdi va "uy-joy bitgandan so'ng o'zimiz sizni chaqiramiz", deyishdi. Ular chaqirmagach, sentabr oyida o'zim borsam, "Dunyo qurilish stroj" MChJga borib uchrashishimni aytishdi. Qurilish korxonasi mas'ullari pastki qavatlar sotib bo'linganligi, yuqori qavatlar birmuncha arzonroqligi va o'sha qavatlardan uy borligini aytishdi. Nachora, yuqori qavat bo'lsa ham uy dedim-da, ular bilan 2022-yil 26-sentabrda xonardon uchun dastlabki 101-shartnomani tuzdik. Ular qurilish-montaj ishlari tugagandan so'ng chaqirishini aytishdi, men kelishuv asosida 14 million so'm dastlabki badalni to'ladim. Lekin quruvchilar so'zida turmadim.

Uy bitgach, boshqa kishiga otish payiga tushishdi. Qurilish korxonasi mas'ullari 2023-yil 20-avgustda meni chaqirib, "sizga endi qurilishi boshlayotgan boshqa uydan beramiz, 101-shartnomani

Xat tahrirsiz berilmogda

buzamiz", deyishdi. Shundan so'ng viloyat hokimiga, Prezident ishonch telefoniga murojaat qildim. Murojaatimga 2023-yil 15-sentabrda Urgut tumani hokimligidan kelgan javob xatida dastlabki shartnoma o'z kuchida qolganligi va kelishilgan narxda o'sha uyni olishini bildirilgan. "Dunyo qurilish stroj" MChJ direktori A.Ochilovning javob xatida men bilan 8-qavatdagi 47-xonadan bo'yicha shartnoma tuzilganligi va hujat o'z kuchida ekanligi, xonadonda montaj va pardoqlash ishlari yakunlangach, ko'chib kirishim mumkinligi qayd etilgan. Vaqt o'tib, uy ham bitdi, pardoqlash ishlari ham yakunlandi. Ammo qurilish korxonasi rahbarlari va turman hokimligi qurilish mas'ullari 101-shartnomani bekor qilishyapti.

O'zi ikki yilden buyon uy-joy muammosi tuga mayapti. Quruvchi, hatto hokimlik bergen va'da, yuqoriga jo'natgan ma'lumotlariga ham ishonib bo'lmay qoldi. Men yana kimga murojaat qilishim kerak? Uyni yana qancha kutaman?

Zulayho SHOMURODOVA,
Urgut tumani So'fiyon mahallasi.

Turkiya hamkorlik va muvofiglashtirish agentligi (TIKA) prezidenti Serkan Kayalar boshchiligidagi delegatsiya 24-fevral kuni Samarqandda bo'ldi.

Dastlab Turkiya Respublikasining Samarqanddagi bosh konsulxonasida uchrashuv o'tkazildi. Serkan Kayalar Turkiyaning Samarqanddagi bosh konsuli Salih Janer bilan suhbatalashdi.

Delegatsiya Samarqanda joylashgan Markaziy Osiyo tadqiqotlar xalqaro institutiga bordi. Institut rahbaryati bilan o'tkazilgan uchrashuvda o'zaro hamkorlik aloqalarini rivojlantirish masalalari muhokama qilindi. Yakunda Turkiya hamkorlik va muvofiglashtirish agentligi prezidenti Serkan Kayalar va Markaziy Osiyo tadqiqotlar xalqaro instituti rektori Evren Rutbil o'zaro anglashuv memorandumi imzolashdi.

– O'zbekistonga tashrif o'zaro hamkorlikni yangi bosqichga olib chiqadi, deb o'ylayman, – dedi Serkan Kayalar. – Toshkentda o'tkazilgan muloqotlarimiz davomida muhim kelishuvlarga erishdik. Bugun

TIKA rahbari Samarqandda

Samarqandga sayohatimiz ham g'oyat samarali kechdi. Samarqand – O'zbekistonning yuragi. Uning ta'rifiga til ojiz. Men shunday muqadas zaminga qadam qo'yanimdan xursandman. Tashrifimiz davomida Markaziy Osiyo tadqiqotlar xalqaro instituti bilan anglashuv memorandumini imzoladik. Bu o'zaro aloqalarimizni rivojlantirishga xizmat qiladi. Maqsadimiz do'stligimiz, hamkorligimizni yanada rivojlantirishdan iborat.

A.ISROILOV.

Yangi kuch transformatorlar olib kelindi

"Hududiy elektr tarmoqlari" Samarqand hududiy filiali tomonidan viloyatimizga ikkita 63 ming kVA hamda 40 ming kVA yangi katta kuch transformatori olib kelindi. Xitoy Xalq Respublikasida ishlab chiqarilgan mazkur yuqori quvvatdagi transformatorlar Samarqand shahridagi "Afrosiyob" hamda "G'arbiy" nimstansiyalarda o'rnatiladi.

- Shu paytgacha viloyatimizda yuqori quvvat bilan ishlaydigan bu kabi transformatorlar yo'q edi, - deydi "Hududiy elektr tarmoqlari" AJ Samarqand hududiy filiali bos muhandisi Eldor Mamasoliev. - Ular o'rnatilishi bilan Samarqand shahri, Toyloq va Samarqand tumanlar-

idagi aholi va ulgurji iste'molchilarning elektro taminoti yanada yaxshilanadi.

Yaqin orada viloyatga yana 1 ta 63000 kVA, 5 ta 40000 kVA yangi yuqori quvvatlari kuch transformatorlari olib kelinishi rejalashirilgan.

Dilmurod TO'XTAYEV.

Munosabat

"O'zbekiston – 2030" strategiyasini "Yoshlar va biznesni qo'llab-quvvatlash yili"da amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risida"gi Prezident farmoni qabul qilindi. Hujjat bilan yaqindan tanishib, qator xulosalarni qildim. Xususan, unda "O'zbekiston – 2030" strategiyasining 5 ta yo'naliши qamrab olingen bo'lib, unda yoshlar masalasi ustuvorlik kasb etgan.

Davlat dasturi va yoshlar

Misol uchun, hujjatda joriy yilning 1-martidan boshlab alohida ishlash talab etiladigan iste'dodli va iqitorli yoshlar vazirlik va idoralar, mahalliy ijro etuvchi hokimiyat organlari, davlat ishtirokidagi korxona va tashkilotlar hamda oliv ta'lim tashkilotlari rahbarlariga biriktirilishi nazarda tutilgan. Bu ezgu tashabbus ko'plab yangi iqitor sohiblarini kashf qilib, ularga keng imkoniyatlardan eshigini ochishi shubhasiz. Shuningdek, shu sanadan boshlab mukofot jamg'arasi asosida mahalla, ta'lim muassasalari, korxona va tashkilotlar tizimida xorijiy tillar ("Ibrat farzandlari") bo'yicha musobaqa, "Kibersport" va "Zakovat" intellektual o'yinlari o'tkazish va g'oliblarni rag'battantirish belgilangan.

Hujjatda olibayli tadbirkorlik dasturi doirasida ajratilayotgan kreditlarning kamida 40 foizini yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishga yo'naltirish, ularning istiqbolli biznes loyiha hamda g'oyalalarini saralab, respublika bosqichidan o'tgan har bir loyiha uchun bazaviy hisoblash miqdorining 1000 baravarigacha imtiyozli ajratish va kredit stavkasining 50 foizi qoplab berish ko'zda tutilgan. Bundan tashqari, joriy yilning 1-martidan "Har bir mahalladan ikki nafar das-turchi" loyihasi joriy etilib, u asosida sohaga qiziqishi bor yoshlar qo'llab-quvvatlanadi.

Davlat dasturi ertamiz egalarining manfaatlarini himoya qilish, ularning kuchli shaxs, malakali mutaxassis sifatida kamolga yetishini ta'minlashga qaratilgan.

Zaynidin QARSHIYEV,
Muhammad al-Korazmiy nomidagi
Toshkent axborot texnologiyalari
universiteti Samarqand filiali direktori.

Ishlash uchun xorijga ketmoqchimisiz?

Buning qonuniy va asosiysi, kamxarj yo'li haqida bilasizmi?

Keyingi paytda "Falonchi 4 ming AQSh dollari sarflab, Germaniyaga ishga ketibdi", "Pistonchi hovlisini sotib, Koreyaga hujjat to'g'rilabdi", degan gaplarni tez-tez eshitayapmiz. Ijtimoiy tarmoqlarda ham bu haqda ko'p o'qiyimiz. Savol tug'iladi, bu insonlar xarajatlarini qachon chiqarib olishadi? Ular kimga yoki nimaga ishonib, o'zga yurtga ketishmoqda? Umuman, xorijda ishlab, yaxshi daromad topishning xavfsiz va kamxarj yo'llari yo'qmi?

– Shu kunlarda fuqarolarni Angliya, Belgiya, Xorvatiya, Germaniyaga ishga jo'natish imkoniyatiq egamiz, - deydi Tashqi mehnat migratsiyasi agentligi viloyat filiali rahbari Laziz Ibragimov. – Albatta, bu davlatlarga ketish uchun ma'lum talablar qo'yilgan. Misol uchun, ko'pchilik mehnat migratlarini qiziqtirayotgan Germaniyani olib qaraylik. Olmon davlati o'zbekistonliklar uchun 50 mingta bo'sh ish o'mrini taklif qilgan. Taklif qilinayotgan maosh katta, biroq nomzodlar birinchi navbatda tilni bilishi kerak. Bu talabga javob berganlar hamshiraliq, yuk mashinasi haydovchisi, mehnxonona ishi, hunarmandchilik, qurilish va boshqa soha hamda kasblar bo'yicha ishga taklif etiladi. Jarayonda agentligimiz fuqarolar manfaatlarni himoya qilish, ularga qonuniy va munosib mehnat sharoitlari yaratilishi ustidan nazorat qilish vazifalarini bajaradi. Ya'ni, siz xorijda ham davlatimiz himoyasida bo'lasiz. Agentlik tomonidan ko'rsatilayotgan xizmatlar bepulligi, ko'plab ish beruvchilar nomzodlarning transport va hujjat tayyorlash xarajatlarini o'z bo'yninga olayotganini inobatga olsak, fuqarolar deyarli xarajat qilmaydi. Agar ish beruvchilar bilan tuzilgan shartnomada ketish xarajatlarini inobatga olinmagan bo'lsa, fuqaroga bankdan mikroqarz ajratilishi ta'minlandi.

Bu imkoniyatlardan foydalishan uchun agentlikning hududiy bo'limlari murojaat qilish kifoya. U yerda siz xorijiy davlatlar ish beruvchilarini tomonidan taklif etilayotgan ish o'rinni, nomzodlarga qo'yilgan talab hamda mehnat migratsiyasiga oid qonunchilik haqida ma'lumot olishingiz mumkin. Birgina o'tgan yili agentlik filiali tomonidan xorijiy ish beruvchilar talabidan kelib chiqib, 5724 nafar fuqaro kasb-hunar va xorijiy tillarga o'qitildi. 1148 nafar yurdoshimiz xorijiy davlatlarda tashkiliy taribda ishga joylashtirildi. Shuningdek, 278 nafar fuqaroga ketish xarajatlarini qoplash maqsadida bankdan mikroqarz ajratilishi ta'minlandi.

Biz bir muddat agentlikning viloyat filiali ish jarayonini kuzatdik. Kelib-ketuvchilar oz emas. Mutaxassislar murojaatchilarga ijtimoiy himoya paketi yaxshi bo'lgan ish joylarini tashlash taysivi beryapti. Yana bir fuqaro ingliz tilini oz-moz bilishini, ish beruvchilar bilan suhabatga qadar tayyorlanishi kerakligini aytidi. Mutaxassis unga kasbga o'qitish markazlarida tilni bepul o'rganishi mumkinligini tushuntirdi.

– Bungacha bir o'ayningma ishonib, ishlash uchun Rossiya qetgan edim, - deydi o'zini tanishtirishni istamagan fuqarolardan biri. – Borgach, ancha vaqt ishsiz yurib, qarza botdim. Keyin shu qarzlarimni to'lash

uchun qurilish obyektlarida og'ir ishlarni ba'jarishimga to'g'ri keldi. Xullas, ikki yil umrim zoye ketdi. Bu yerda oiam ham qynalди. Endi Germaniyaga ketmoqchiman. Faqat bu safar barchasini qonuniy qilaman.

Xorijda ishslash istagini bildirgan, biroq chet tilini bilmaydigan va qo'lida kasbi yo'q fuqarolarning asosiy qismi Samarqand shahridagi "Ishga marhamat" monomarkaziga keladi. Bu yerda 26 yo'nalishda o'quv kurslari tashkil etilgan. Asosiyasi, har bir kurs dasturiga qo'shimcha sifatida xorijiy tillar ham o'rgatiladi.

– Hozir bizda inglz, koreys, yapon, rus va nemis tillari o'qitilmoqda, - deydi markaz direktori Dilshod Pardayev. – Bu qaysi davlatdan ish kvotalari ko'p bo'lishiga qarab o'zgarib boradi. Keyingi vaqtida arabi davlatlarida ishslash istagini bildirayotganlar ko'paydi. Shu bois yaqin orada arab tili bo'yicha ham mashg'ulotlarni yo'liga qo'yamoqchimiz. Markazimiz tomonidan beriladigan sertifikat qator davlatlarda qabul qilinadi, boshqa holatlarda ish beruvchilar xodimini qo'shimcha o'qitishi mumkin. Bunda shaxsning kerakli malaka va bilingma ega bo'lib borishi asosiy ahamiyat kazb etadi.

Ma'lumotga ko'ra, hozirgi vaqtida xorijlik ish beruvchilar o'rtaida eng talabgir soha payvandchilik ekan. Buni inobatga olib, markazda mazkur kasbni o'rganayotganlarga ikkitu xorijiy til o'rgatilmoqda. Shuningdek, xorija chiqmoqchi bo'lganlar uchun migratsiyaga ko'nkitirish xonasi bor. Unda tegishli davlatlar qonunchiligi, xalqining madaniyatini, urf-odatlari haqida tushuncha beriladi.

– Bundan oldin ham turlordan o'tib, Koreya Respublikasida 5 yilga yaqin ishlab kelganman, - deydi kattaqo'rg'onlik Jamshid Roziqov. – Yana ketmoqchiman. Hozir monomarkazda koreys til bo'yicha bilimmi mustahkamlayapman. Musofirlirkda noqonunyu yo'llar bilan ishga kelgan, koreys tilini bilmaydigan yurdoshlarimizni ko'p ko'rdim. Ular o'g'ir mehnat sharoitlarda, kam maosh olib ishlaqmoqda. Har bir kuni tahlikha bilan o'tadi. Shunday ekan, davlatimiz tomonidan yaratilgan imkoniyatlardan unumli foydalishimiz kerak.

Monomarkazda o'qib, kasb va tilni o'rgangan fuqarolar shu yerda ham ishli bo'lib, yaxshi daromad qilishmoqda. Bunda ularغا markazning har bir kursi doirasida o'tiladigan tadbirkorlik asoslari bo'yicha mashg'ulotlar ko'mak beryapti. Ma'lumotga ko'ra, o'tgan yillarda markazni bitirganlarning 85 foizi ish bilan ta'minlangan.

Asqar BAROTOV.

Pedagog huquqini tiklash uchun

sudga shikoyat qilish imkoniyatlari kengaydi

"Pedagogning maqomi to'g'risida"gi Qonun bilan "Davlat boji to'g'risida"gi Qonunga qo'shimchalar kiritildi. Unga ko'ra, endi pedagog xodimlar kasbiy faoliyatini amalga oshirish davomida o'z sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'sini himoya qilish bilan bog'liq ishlar yuzasidan fuqarolik ishlari bo'yicha sudlarda davlat bojini to'lashdan ozod qilinadi.

Pedagog xodimlar kasbiy faoliyatini amalga oshirish davomida pedagog xodimlarning huquqlarini buzayotgan davlat organlarining g'ayriqonuniy qarorlari, mansabdor shaxslarning harakatlari (harakatsizligi) ustidan ma'muriy suldarga shikoyat qilganda ham davlat boji to'lamaydi. Umuman, endi fuqarolar mansabdor shaxslarning harakatlari, harakatsizliklari, qarorlari ustidan ma'muriy sudga murojaat qilganda davlat boji undiriladi.

Biroq talablarni qanoatlantirish to'liq yoki qisman rad etilgan taqdirda, davlat boji murojaat qilgan shaxslardan talab qanoatlantirilishi rad etilgan miqdoriga mutanobis ravishda undiriladi. Bunday holatlarda fuqarolardan berilgan arizalar bo'yicha undiriladigan davlat boji bazaviy hisoblash miqdorining 70 foizi etib belgilandi (ilgari BHMning 1 baravari miqdorida edi).

↓ Bilib oling!

Tayyorlagan sumkaning donasiga 20 ming so'mdan mehnat haqti to'lanadi. – Albatta, oy davomida shogirdlar qo'lda tayyorlanadigan milliy qo'g'irchoqlar, bolajonlarga ipakdan to'qligani ust-boshlar, ro'zg'orga zarur bo'lgan quroqlar, yostiq jildlariga naqshli kashtalar to'qish bilan mash'ul bo'lishadi, - deydi Sh.Qurbanov. – Milliy naqshni matoda jondoritish mashaqqatli mehnat sirasiga kiradi. Hunardan rizq topishni maqsad qilgan hunar egasi xonadanida o'tirib, olsasiga oyiga o'rta-chi 3 million so'mdan ortiq daromad kiritishi mumkin.

Bundan tashqari, No'sh qishlog'i idagi 8-maktabda tashkil etilgan milliy kashtachilik to'garagida ko'plab yoshlar hunar sirlarini puxta egallab kelmoqda.

Nishon MELIYEV.

Farzand sog'lom tug'ilsa

ota-onaning baxti butun bo'ladi

Farzand sog'lom tug'ilishi uchun avvalo, ota-onasi salomat bo'lishi zarur. Shuning uchun yangi oila qurilayotganda bo'lajak kelin va kuyovning qarindosh-urug'i surishtiriladi, yoshlar nikohdan avval majburiy tibbiy ko'rikdan o'tkaziladi. Lekin salomatlik masalasi shu bilan yopilib qolmaydi. Ayol homilador bo'lgach, bo'lajak ona va bolaning sog'ligiga yana ham ko'proq e'tibor qaratiladi.

Ayniqsa, keyingi yillarda bolalar-dan tug'ma va irsiy kasalliklarni barvaqt aniqlash davlat dasturi assosida respublikamizning shahar va tumanlari darajasi-da prenatal ultravush tekshiruv (UTT) skrining xonalarini tashkil etilib, zamonaviy dopplerli UTT uskulalari bilan ta'minlandi. Buning natijasida nuqson bilan tug'ilishni kamaytirish orqali tug'ma nogironlikning oldi olinmoqda.

O'tgan yili viloyatimizda hisobga olinan 106 ming 823 nafar homiladorning 100 ming 370 nafari yoki 94 foizi birlamchi prenatal UTT skrining tekshiruvlari bilan qamrab olinishiga erishildi. Bu yugor ko'rsatkich, chunki besh yil oldin bu 77 foiziga tashkil etardi. Birlamchi prenatal nafaqat o'sha ota-onasi, balki jamiyat uchun ham juda samarali hisoblanadi. Yana ham tushunlar bo'lishi uchun ayrim raqamlarni keltiraman. 2023-yil davomida viloyat skrining markazi, shahar va tuman prenatal skrining xonalarida 860 nafar homiladorning nuqsoni hamda xromasom anomaliyalar (genetik kasalliklar - Daun sindromi, Edvers sindromi) aniqlangan. Ularning 800 nafarida tug'ma rivojanish nuqsonini korreksiya kilishning imkonini mayjud bo'lmaganligi sababli homiladorlik to'xtatilgan, shuncha nogiron bola tug'ilishining oldi olingan. Taqqoslash uchun keltiraman - 2022-yilda bu raqam 435 tani tashkil etgan. To'g'ri, farzand Allohning ne'mati, lekin u har tomonlama sog'lom tug'ilisiga ota-onaning baxti butun bo'ladi.

Shuningdek, o'tgan yil xromasom yoki genetik kasalliklarga yugori xavf bor yoki yo'qligini aniqlash uchun xavf guruhiya kiruvchi 7878 nafar homiladorning qon namunalari olingan. Tahil natijalari bo'yicha yuqori xavf guruhiya kiruvchi 51 nafar homilador Respublika ona va bola skrining markaziga tasdiqlovchi invaziv tekshiruv (amniotsentez amaliyoti) uchun yuborilgan.

Davlatimiz rahbarining 2023-yil 8-sentabrda "Onalar va bolalar salomatligini

muhofaza qilish, aholi reproduktiv salomatligini mustahkalash chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroriga binoan, 2023-yilning 1-oktabridan Respublika ixtisoslashtagan akusherler va ginekologiya ilmiy-amaliy tibbiyot markazi, Respublika reproduktiv salomatligi markazi, Respublika ona va bola skrining markazi negizida Respublika ixtisoslashtirilgan ona va bola salomatligi ilmiy-amaliy tibbiyot markazi hamda uning hududiy filiallari tashkil etildi.

Qaror bilan onalar salomatligini muhofaza qilishning takomillashtirilgan tibbiy profilaktika va patronaj tizimi joriy qilindi. Bunda birlamchi tibbiy-sanitariya yordami muassasalaridagi "tibbiyot brigadalar" o'zlariga birkirtilgan hududlarda homilador ayollarni aniqlaydi, ularni hisobga olish va davriy tibbiy ko'rikdan o'tishini tashkil etadi, tuman (shahar) ko'p tarmoqli markaziga poliklinikalarining "Ayollar maslahatxonasi" bo'limi bilan birgalikda homilador ayollar holatini doimiy monitoring qilib boradi hamda xavf omillari aniqlanganda markazning hududiy filiallari yuboradi. Shuningdek, tug'uruqdan keyingi davrda ona va bolaning davriy patronajini olib boradi hamda istalmagan homiladorlikning oldini olish choralarini ko'radi. Reproduktiv yoshdagagi aholi va homilador ayollar o'rtaida tibbiy madaniyat, kasalliklar profilaktikasi va sog'lom oilani rejalashti-

riq qilishning takomillashtirilgan tibbiy profilaktika va patronaj tizimi joriy qilindi. Bunda birlamchi tibbiy-sanitariya yordami muassasalaridagi "tibbiyot brigadalar" o'zlariga birkirtilgan hududlarda homilador ayollarni aniqlanganda markazning hududiy filiallari yuboradi. Shuningdek, tug'uruqdan keyingi davrda ona va bolaning davriy patronajini olib boradi hamda istalmagan homiladorlikning oldini olish choralarini ko'radi. Reproduktiv yoshdagagi aholi va homilador ayollar o'rtaida tibbiy madaniyat, kasalliklar profilaktikasi va sog'lom oilani rejalashti-

Lola HAMROYEVA, Respublika ixtisoslashtirilgan ona va bola salomatligi ilmiy-amaliy tibbiyot markazi Samargand filiali direktori, Mirtalim PARDAEV, filial direktorining skrining xizmati bo'yicha o'rinnbosari.

Uddaburon ayol doimo hunarmand bo'lgan. Momolarimiz uyda bekor o'tirish-magan. Hunar bilan shug'ullanib, barakali hayot kechirishgan. Masalan, bizning sulolada ko'pchilik ayollar mehnati, hunari orqali uyda o'tirib, bolasar parvarishlashni ham, daromad topishni ham birdek uddalashgan. Shu bois en-dilikda milliy hunarmandchilik har tomonlama qullab-quvvatlanmoqda.

Hunarmandchilik:

Ayollar uchun uydagi eng yaxshi biznes(mi?)

Ular tayyorlagan sumkaning donasiga 20 ming so'mdan mehnat haqti to'lanadi.

- Albatta, oy davomida shogirdlar qo'lda tayyorlanadigan milliy qo'g'irchoqlar, bolajonlarga ipakdan to'qligani ust-boshlar, ro'zg'orga zarur bo'lgan quroqlar, yostiq jildlariga naqshli kashtalar to'qish bilan mash'ul bo'lishadi, - deydi Sh.Qurbanov. – Milliy naqshni matoda jondoritish mashaqqatli mehnat sirasiga kiradi. Hunardan rizq topishni maqsad qilgan hunar egasi xonadanida o'tirib, olsasiga oyiga o'rta-chi 3 million so'mdan ortiq daromad kiritishi mumkin.

Registon maydoni va Imom Buxoriy ziyorat-gohi majmualarida mahalliy va chet ellik turistlar milliy mahsulotlarni qiziqish bilan xarid qilish-karni. Maqsuda opa ikki majmuada ham milliy kashtachilik mahsulotlarni sotish uchun savdo nuqtalarini tashkil etishni niyat qilgan. Bu esa qishloqdagagi hunarmand xotin-qizlarni ko'proq ish bilan ta'minlash imkonini beradi.

Bundan tashqari, No'sh qishlog'i idagi 8-maktabda tashkil etilgan milliy kashtachilik to'garagida ko'plab yoshlar hunar sirlarini puxta egallab kelmoqda.

Nishon MELIYEV.

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

Viloyatdagi bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan undirib olinadigan bir martalik yig'imlar miqdorlari

1-ILOVA

(so'm hisobida)

T/r	Mahsulot turi	O'chov birligi	Olinadigan to'lovlar			
			Samarqand va Kattaqo'rg'on shahri, Urgut va Samarqand tumani bozorlarda	Past Darg'om, Toyoq, Buling'ur, Jomboy, Oqqaro, Naray tumani bozorlarda	Viloyatning qolgan tumani bozorlarda	
1.	Mahsulotlarni savdo o'rinishida sotish:					
	Mevalar: Ho'i mevalar: olma, anor, nok, shafoli, anjur, ovo'ri, gilos, ko'k va qizil sulton, o'rlik, uzum, olcha, qulpanay, malina va h.k.	1 o'rín/ kunga	10000	8000	7000	
1.1.	situs va tropik mevalar (apelzin, mandarin, limon, banan, ananas, kivi va h.k.) hamda chet eldan keltirilgan bosqich h'o'l mevalar.	1 o'rín/ kunga	20000	12000	7000	
	Quruq mevalar, yong'oslar: turshak, bargak, mayiz, yang od, yer-yong'oz, bodom, pistolar, shodanak va h.k.	1 o'rín/ kunga	20000	12000	9000	
1.2.	Sabzavotlar: kartoshka, piyoz, karam, sabzi, sarimsiq, lavlagi, shohg'om, bulq'or qalamplari, baqajon, patisson h.k. h.k. shohpirligini jo'xiri.	1 o'rín/ kunga	7000	7000	5000	
	a) pomidor, bozring (yozgi mavsumda)	1 o'rín/ kunga	7000	6000	5000	
	b) pomidor, bozring (qishgi mavsumda)	1 o'rín/ kunga	13000	10000	9000	
1.3.	Poliz mahsulotlari: handalak, qovun, taruz, qovoq (6 kv.metrgacha)	1 o'rín/ kunga	15000	9000	8000	
1.4.	Don mahsulotlari: guruch, kungabogar, yormalar (krupa), bug'doy, suli, surpi va h.k.	1 o'rín/ kunga	10000	9000	7000	
1.5.	Dukkali mahsulotlari: mosh, loviya, no'xat va h.k.	1 o'rín/ kunga	9000	8000	6000	
1.6.	Sut mahsulotlari: sut, qatiq, qaymoq, smetana, uyu pishlog'i, suzma va h.k.	1 o'rín/ kunga	8000	7000	5000	
1.7.	Tuzlamalar: karam, bozring, pomidor va h.k.	1 o'rín/ kunga	9000	8000	6000	
1.8.	Ziravalar va dorivorlar: (zira, murch, qalamplar va h.k.) hamda asal	1 o'rín/ kunga	8000	7000	5000	
1.9.	Ko'katlar (shu jumladan, issiqxonada yetishtrilganlar)	1 o'rín/ kunga	8000	6000	4000	
1.10.	Tuxum	1 o'rín/ kunga	8000	6000	6000	
1.11.	Gullar va ko'chatlar (6 kv.metrgacha)	1 o'rín/ kunga	8000	8000	6000	
1.12.	Non mahsulotlari (obi non, patir va h.k.)	1 o'rín/ kunga	8000	7000	5000	
1.13.	Uyda tuyarlonlangan konservalangan mahsulotlari, pazandalik mahsulotlari va uy shartidagi tuyarlangan qandolatchilik mahsulotlari	1 o'rín/ kunga	8000	7000	5000	

1.14.	Sanoat yo'lli bilan ishib chiqarilgan oziq-ovqat mahsulotlari, salqin ichimliklar	1 o'rín/ kunga	16000	13000	10000
1.15.	Milli taomlar	1 o'rín/ kunga	15000	12000	10000
1.16.	Polietilen va qog'oz paketlar, savatlar va posilka qutilari	1 o'rín/ kunga	8000	6000	5000
1.17.	Supurgi	1 o'rín/ kunga	7000	6000	6000
1.18.	Tirk baliq	1 o'rín/ kunga	18000	13000	11000
1.19.	Xalq ijodkorligi, xalq humarmandchiliги wa kosib-chilik tovarlari: (6 kv.metrgacha)	1 o'rín/ kunga	9000	7000	5000
2.	Go'sht mahsulotlari:				
2.1.	mol, qo'y, cho'chqa va boshqa hayvonlar go'sht-lari, dumda, jigar	1 o'rín/ kunga	34000	29000	24000
2.2.	parranda go'shti, til, kalla-pocha va h.klar alohi-dasi sotilganda	1 o'rín/ kunga	19000	15000	13000
2.3.	Tayyor pishgan go'shti mahsulotlari: (qazi, til, ruflar, kolbasalar va h.k.)	1 o'rín/ kunga	23000	20000	18000
3.	Mahsulotlarni avtomashinalarda sotish:				
	yengil avtomashinalarda	1 mashina	23000	21000	18000
	yuk avtomashinalarda	1 mashina	32000	29000	23000
	tirkama, yarim tirkama yuk avtomashinalar va avtopoyezzardalarda	1 mashina	21000	17000	15000
	mahsulotlarni yerda sotish (savdo rastalardan tashqa-rida, maxsus ajaritjan po'yolda) (6 kv.metrgacha)	1 o'rín/ kunga	12000	10000	9000
4.	Uy hayvonlari uchun yem-ozugalar (har bir tirkama ya'qin yoki yuz avtomashinasi uchun): shrot, sheulkha, kombikoma, pichon, somon, guruch va makko'xori payosi va h.k.)	1 mashina	12000	9000	8000
5.	Tayyor ustki kiyimlar, ichki kiyimlar, o'rin-to'shak jihozlari, gazlamlar, turli xildagi mato jillardar, po'yabzallar va boshqa sanoat mollarlari	1 joy uchun	14000	11000	9000
5.1.	Televisor, orxteknika, mebel jihozlari, gilam mahsulotlari (6 kv.metrgacha)	1 joy uchun	17000	14000	10000
6.	Ilgari foydalanshida bo'lgan buyumlarni sotish: uy-ro'zg'or jihoz buyumlari va kiyim-kechaklar	1 o'rín/ kunga	7000	6000	5000
7.	Avtoretransport vositalarini sotish:				

Izoh:
 1. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari va xalq iste'moli mollar bilan savdo qilinganda, bir joy (savdo o'rni) o'lchami 1 - 1,2 pogon metr deb belgilanganadi va shu o'chamdan ortiq o'r'in uchun qo'shimcha ravishda har bir savdo o'rni uchun belgilangan to'lov miqdorida joy haqi undiriladi.
 2. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari va xalq iste'moli mollar aralash holda sotilganda, to'lov solatidigan mahsulot turlari bo'yicha belgilangan eng yuqori stavka bo'yicha undiriladi.
 3. Urgut, Qo'shabrot, Ishtixon, Kattaqo'rg'on va Payariy tumani undiriladi dehqon bozorlarda katta tarozida tortishda har bir kilogramm uchun mayiz-500 so'm (fazat Kattaqo'rg'on uchun tamindagi M/VX "TASMACHI M.A.T" dehqon bozori uchun 100,0 so'm), no'xat - 400 so'm deb patta puli undirilin.
 4. Har bir ko'satilgan xizmatlar uchun undiriladigan to'lov tarkibiga qo'shilgan qiymat solig'i qo'shilgan holda hisoblanganligi inobatga olinsin.

7.1.	Yengil avtomashinalar va mikroavtobuslar, shundan:			
	GM-O'zbekiston (O'zbekistan) va xorijda ishib chiqarilgan yengil avtomashinalar	1 dona	50 000	x x
	MDH davlatlariida ishib chiqarilgan avtomashinalar	1 dona	33 000	x x
	yuk avtomashinalar, avtobuslar, traktorlar va boshqa yuk ko'taruchi transport vositalari	1 dona	39 000	x x
	motosikl, motoroller va mopedlar	1 dona	12 000	x x
	velosipedlar	1 dona	8 000	6 000 6 000
7.2.	Ilgari foydalanshida bo'lgan ethtiyot qismilari sotish: -avtomobil bo'lgan ethtiyot qismilari	1 o'rín/ kunga	12 000	10 000 9 000
8.	Mol bozoriga olib kiriladigan har bir chorva mollari uchun:			
8.1.	Ot, toy, tuya	1 bosh	30 000	30 000 30 000
	bo'taloq, eshak	1 bosh	12 000	12 000 12 000
8.2.	Yirik shoxli qoramol :			
	yirik shoxli qoramol (shu jumladan, sigur, bisuzog'i bilan)	1 bosh	33 000	33 000 33 000
	buzoq	1 bosh	22 000	22 000 22 000
8.3.	Mayda shoxli qoramol:			
	qo'y, echki (qo'y qo'sizi bilan, echki ulog'i bilan)	1 bosh	23 000	23 000 23 000
	qo'zi, uloq	1 bosh	17 000	17 000 17 000
8.4.	Cho'chqalar, cho'chq bolalari	1 bosh	16 000	16 000 16 000
9.	Uy parandalar:			
	kurka, tovuq, o'rdaq, g'oz	1 bosh	6 000	6 000 6 000
	tovuq, kurka, o'rdaq, g'oz joy-jalari	10 bosh	6 000	6 000 6 000
10.	Ittar va mushuklar	1 o'rín/ kunga	8 000	8 000 8 000
11.	Manzorali qushlar va balilqar	1 o'rín/ kunga	10 000	10 000 10 000
12.	Ittar, mushuklar, manzorali qushlar va balilqar uchun ozugalar hamda tegishli aksessuarlar va buyumlar	1 o'rín/ kunga	5 000	5 000 5 000
13.	Ittar, mushuklar, manzorali qushlar va balilqar, shuningdek, ularning ozugalar tegishli aksessuarlar va buyumlar, bir joyda	1 o'rín/ kunga	7 000	7 000 7 000

2-ILOVA
(so'm hisobida)

T/r	Ko'satiladigan xizmatlar turi	O'chov birligi	Olinadigan to'lovlar			
			Samarqand va Kattaqo'rg'on shahri, Urgut tumani bozorlarda	Past Darg'om, Toyoq, Buling'ur, Jomboy, Oqqaro, Naray tumani bozorlarda	Viloyatning qolgan tumani bozorlarda	
Bozorlar va savdo komplekslari balansidagi bino va inshootlardan foydalanganlik uchun ijara berish:						

Ta'lim tizimi rivojlanishi uchun o'zimiz o'zgarishimiz kerak

Keyingi yillarda mamlakatda asosiy e'tibor maktab va oliy ta'lim-ga qaratilgan. Buning uchun davlat tomonidan juda katta mablag' ajratilmoqda. Soha uchun imtiyoz va imkoniyatlar kengaytirilmoqda. Maktabgacha ta'limdan oliy ta'limgacha qamrov oshirildi. Yangi muassasalar ochildi va bu boradagi ishlardan davom etmoqda.

Ammo har yili yozda test sinovlarda va yaxshi o'qiydiganlarni ajratmasdan o'tkazilgan xalqaro reytinglarda ishlarning natijasi yaqqol ko'rindi. To'rt-besh o'quchining chetdagi va mamlakat ichidagi kuchioli o'quv yurtlariga kirishi ta'lim-dagi real ahvoldan darak bermaydi. Chunki 35 millionli xalq orasida hamma vaqt iqtidorilar va ularning orqasida turgan kam sonli ota-onalar, o'qituvchilar ham bo'ladi.

Bu sohada qayerda xatoga yo'i qo'yayapmiz, vaziyatni yaxshilash uchun nima qilish kerak? Katta e'tibor qaratilgan sohaning kamchiliklарини o'rganishga, tahlil qilishga, xulosa chiqarishga, tuzatish uchun tegishli qarorlar qabul qilib, ularni amalga oshirishga e'tibor berilyapti? Menimcha, aynan masalaning shu tomoniga yetarli e'tibor yo'i. Shu sababli bu borada ayrim takliflarni bildirishni joiz topdim.

TA'LIMNI O'RGANISH INSTITUTI OCHILSA...

Maktab va oliy ta'limda o'z fikriga ega bo'lgan, to'g'ridan-to'g'ri o'quchiva talabalar bilan ishlayotgan, tabiylar fanlar bo'yicha ilg'or pedagoglardan tashkil topgan ta'limga o'rganish instituti ochish lozim. Balki Qori Niyoziy nomidagi pedagogika fanlari ilmiy-tadqiqot institutini ham shu institutga qo'shib yuborish mumkin bo'lar. Instituting vazifasi material tayyorlab, SKOPUS-ga maqola yozish emas, balki ta'limning haqidagi ahvolini doimiy ravishda o'rganib borishdan, uning natijalari asosida kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha tegishli organ-larga tavsivlar ishlab chiqishdan iborat bo'ladi.

Instituting hamma xodimi Toshkentda ish-lashi shart emas. O'rta va oliy ta'lim dargohlari respublikamizning hamma viloyatlarda bor.

Instituting asosiy funksiyasi nazorat qilish emas, balki tizimi uzuksiz o'rganib borishdan iborat bo'lishi kerak. Buning uchun u tamoman mustaqil bo'lishi, Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar yoki Maktabgacha va maktab ta'limi vazirliklarning tarkibida bo'imasligi zarur. Vazirliklar tarkibida ta'lim sifatini nazorat qiluvchi inspeksiyalar bor.

Bugungi kunda ayrim katta shaharlarda rus maktablarining soni ko'p, ya'ni rus tilida gaplashadigan aholining soniga mos emas. Nima uchun aholi o'z farzandini rus tilidagi maktabda o'qitishni xohlaydi? O'zbek bo'la turib, farzandini rus maktablarida o'qitayotgan ota-onalarning fikri qanday? O'zbek tilidagi maktablarida matematika, fizika, kimyo fanlarini o'qitayotgan o'qituvchilarning qancha foizini ayollar tashkil qiladi? O'z fani bo'yicha ularning savodi qanday, darsga normal tayor-garlik ko'rish uchun imkoniyati bormi? O'zbek ayollarining aksariyati 4-5 soat maktabda ishlab kelib, uy ro'zg'or ishlari bilan band bo'ladi. Undan keyin darsga tayyorgarlik ko'rish uchun necha soat vaqt qoldi va bu vaqt yetarlimi?

Shu kabi savollarga javob bugun juda dol-zarb hisoblanadi.

HAMMA MAKTABDA O'QISHI SHART EMAS

Mamlakatda tug'ilish juda katta, har yili qo'shimcha topgan pulning katta qismi bog'chaga ma'ribat qurishga, yangi tarbiyachi va o'qituvchiga ish haqi to'lashga ketadi. Bu boy mamlakatlarga ham qiyin. Birinchidan, biror mamlakat rahbariyati hammani rozi qilol-magan, ikkinchidan, ko'rpaqa qarab oyoq uzatish kerak. Shuning uchun 9-sinflarni tu-gatgan o'quchilarning taqriban 30 foizini 11 yillik maktabda qoldirib, qolganlarini texnikum va kasb-hunar o'quv yurtlariga o'tkazish kerak.

KASB-HUNARI BORNING SERTIFIKATI BO'LISHI KERAK

Kasb-hunar bilim yurtlarini Samarcand shahrida Koreya Respublikasi bilan hamkorlikda tashkil etilgan kasb-hunarga o'qitish markazi singari tashkil qilish kerak. Katta-katta zavod, fabrika, shirkatlarning yonida ham shu zavod, fabrikadagi kasb-hunarga o'rgatuvchi bilim yurtlari ochilsa, ayni muddao bo'ladi.

Bilim yurtlari sonini ko'paytirmasdan, zamonaq asbob-uskunalar, maishiy texnika, sanoat mahsulotlarning namunalarini, maketlar, stendlar va boshqa vositalar bilan ta'minlash, o'rgatuvchilarining (ustalar, texnik mutaxassislar, injenerlar va hokazo) bilimi va malakasi yuqori bo'lishiga erishish zarur.

Har bir kashi egasi qaysi tashkilotda ish-lashidan qat'i nazar, ma'lum kasbni (payvand-lovchi, tokar, elektrik, g'isht teruvchi, elektron asboblarni tuzatuvcisi usta va hokazo) egallaganidan keyin uni imtihon qilib, shu sohada ishlashiga ruxsat qiladi. O'z fani bo'yicha ularning savodi qanday, darsga normal tayor-garlik ko'rish uchun imkoniyati bormi? O'zbek ayollarining aksariyati 4-5 soat maktabda ishlab kelib, uy ro'zg'or ishlari bilan band bo'ladi. Undan keyin darsga tayyorgarlik ko'rish uchun necha soat vaqt qoldi va bu vaqt yetarlimi?